

Kommunledningskontoret

Datum:
2023-04-18

Diarienummer:

Svar på interpellation från Stefan Hanna (UP) om företagsklimatet

Stefan Hanna (UP) har ställt en interpellation med ett antal frågor rörande kommunens företagsklimat. Nedan svarar jag på frågorna.

1. Vilken är analysen av att Uppsala kommun är efter år faller i Svenskt Näringslivs ranking?

Svenskt Näringslivs ranking speglar många av de frågor som är viktiga för att företag ska utvecklas i den kommun de verkar; många av frågorna är övergripande samhällsfrågor. Rankingen är en av flera mätningar, som speglar olika prestationer för Uppsala kommun, Näringslivsanalysen och NKI är två andra viktiga mätetal.

Enkätsvaren från den 30 maj 2022 är en del av rankingen och påverkar rankingsresultatet som presenterades i slutet av september 2022. 193 företagare i Uppsala svarade på enkäten, varav ca 40% inte har haft något ärende med Uppsala kommun enligt deras svar under året. (svarsfrekvens 50%).

De fem mest prioriterade åtgärderna är:

1. Minskad brottslighet och ökad trygghet, 55%
2. Bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare, 53%
3. Bättre dialog mellan företag och kommunen, 44%
4. Snabbare handläggning, 42%
5. Förbättrad lokal infrastruktur, 39%

Vidare mäter Uppsala kommun även näringslivsutvecklingen via en näringslivsanalys samt företagens upplevelse av handläggning och service via en NKI-mätning (nöjd-kund-index). Näringslivsanalysen tar fasta på faktorer som jobbtillväxt, BNP-utveckling, omsättning, export, konkurser, utvecklingen per bransch med mera. En stor del av jobbtillväxten kan relateras till exportindustri och affärstjänster, där jobbtillväxten främst skett i de senare, men där exportindustrin (life science) varit en viktig motor och uppdragsgivare. Exportindustri och affärstjänster representerade 54 % av omsättningen och 46 % av de anställda i aktiebolagen år 2021. Men, de vardagliga verksamheterna fortsätter dominera jobbtillväxten i kommunen till följd av en fortsatt stark befolkningstillväxt.

NKI-mätningen är företagets betyg på kommunernas service i myndighetsärenden. Undersökningen genomförs bland företagare som har haft ett ärende inom ett eller flera myndighetsområden. Företagarna får i en enkät besvara frågor om kommunens service vad gäller information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet

och effektivitet. Företagarna får i undersökningen bedöma kommunens service på ett sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Från och med 2020 inkluderar undersökningen även myndighetsområdet upphandling (Nöjd-upphandlings-index, NUI). Här ser vi på resultatens utveckling de senaste åren att utveckling och förbättring sker inom samtliga myndighetsområden inom NKI.

Sammanfattningsvis arbetar vi med ständiga förbättringar enligt handlingsplanen för näringsliv för att nå det övergripande målet att vara en attraktiv partner till näringslivet och skapa 2000 nya jobb per år.

Generellt kan sägas att Svenskt Näringslivsranking ser vi som en viktig indikator och mätning. NKI och Näringslivsanalysen är två andra viktiga mätningar, och vi måste se helhetsbilden.

2. På vilket sätt avser Kommunstyrelsen bidra till ett mycket bättre företagsklimat i Uppsala?

Det mest prioriterade området i Svenskt Näringslivs undersökning är minskad brottslighet och ökad säkerhet. Det här är en samhällsfråga som stat och kommun behöver hantera tillsammans med näringsliv och civilsamhälle. Uppsala kommun anser att det är en högprioriterad fråga och arbetar aktivt med många åtgärder. Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2021–2023 konkretiserar kommunens åtgärder för ett bättre företagsklimat, så även andra delar av kommunkoncernens arbete.

Att förbättra Uppsala kommuns service och bemötande är ett gemensamt åtagande, som åligger alla medarbetare inom Uppsala kommun, som måste fortsätta att utveckla servicen och bemötandet. Alla inom kommunkoncernen ska känna ansvar för att förstå företagets behov, förtroendevalda och medarbetare. Vikten av näringslivets stora betydelse rör alla. Som exempel genomförs utbildningen ”företagandets villkor” två gånger per år för anställda och förtroendevalda. Målet är att 500 tjänstepersoner och 100 förtroendevalda ska gå utbildningen inom en treårsperiod. 2 maj 2023 genomförs nästa utbildning.

NKI-mätningarna visar att Uppsala kommuns arbete har haft ett genomslag och att förflyttningar har gjorts. Uppsalas NKI har en stadigt positiv trend. NKI totalt ökade från 72 (2020) till 73 (2021) och motsvarande för Sverige totalt är ett NKI på 74 2021. (Nya siffror släpps 25 april kl 9, för 2022)

Myndighetsområde	Nöjd-kund-index 2021 (2020)	Rikssnitt 2021
Bygglov	60 (59)	66
Brandskydd	80 (83)	82
Markupplåtelser	71 (66)	76
Miljö- och hälsoskydd	73 (73)	71
Livsmedelskontroll	81 (81)	78
Serveringstillstånd	81 (81)	77
Upphandling	68 (68)	63
Total	73 (72)	74

Serviceområde	Index 2021 (2020)	Rikssnitt 2021
Information	73 (72)	73
Tillgänglighet	73 (73)	75
Bemötande	79 (78)	80
Kompetens	76 (74)	76
Rättssäkerhet	75 (74)	76
Effektivitet	73 (71)	74

Jobbtillväxten som mäts via Näringslivsanalysen är ytterligare en indikator på företagsklimatet. Jobbtillväxten är stark i Uppsala.

Preliminärt 6 750 nya jobb under de två senaste åren innebär en stark återhämtning efter pandeminedgången 2020. Återhämtningen har i huvudsak skett i privat sektor, inte minst inom besöksnäring och företagstjänster/företagsservice.

I snitt har det skapats 2 082 nya jobb per år 2010–2022, vilket är i nivå med det långsiktiga målet om 2000 nya jobb per år. 65 % av tillväxten 2010–2021 har skett inom privat sektor, där små- och medelstora företag varit drivande och jobbtillväxten främst skett inom nyttillkomna företag/arbetsställen. 14 063 fler anställda i aktiebolagen 2010–2021 innebär 2,7 % i genomsnittlig tillväxttakt per år och att Uppsalas näringsliv växer snabbare än företagssektorn i riket.

Uppsala kommun arbetar med utgångspunkt från näringslivsprogrammet handlingsplan (2021–2023). Som exempel så genomför kommunstyrelsen varje år 100 företagsbesök med förtroendevalda och tjänstepersoner. Företagsbesöken ger viktig kunskap om företagens prioriteringar och ökar kunskapen inom kommunen, men är samtidigt en dialogform mellan företagen och Uppsala kommun.

3. Vilka förväntningar har minoritetsstyret på Näringslivsrådet och dess kommande insatser?

Förväntningarna är att fortsätta utveckla dialog med vårt lokala näringsliv, och få oss som kommun att lära av näringslivet för att skapa rätt förutsättningar för vår gemensamma hållbara tillväxt samt att med lyhördhet förbättra våra processer och vår service gentemot företagen. Näringslivsrådet ska vara en del i arbetet med att gemensamt revidera Handlingsplanen inför kommande period. I Näringslivsrådet ska vi gemensamt fokusera på det som vi som kommun har rådighet över att förändra och förbättra. I tillägg till detta kommer en mötesserie med öppna möten för hela näringslivet.

Näringslivsrådet ska aktivt arbeta med att förbättra näringslivsklimatet i Uppsala. Det kan ske på flera sätt. Syftet beskrivs enligt föreskrifterna: “/.../ genom stärkt dialog kontinuerligt förbättra och utveckla kommunens näringslivsarbete. Uppsala kommun har en hög målsättning inom näringslivsutveckling. Uppsala kommun ska uppfattas som en självklar och attraktiv affärspartner som bidrar till att målet om förbättrat näringslivsklimat kan uppnås och utifrån kommunens ansvar bidra till näringslivets tillväxt.”

Näringslivsrådet ska fokusera på olika områden och insatser. Prioritering och urval av vilka insatser och områden Näringslivsrådet ska fokusera på sker utifrån förväntad förflyttning och effekt och med handlingsplan för Uppsala kommuns näringslivsprogram som grund.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande